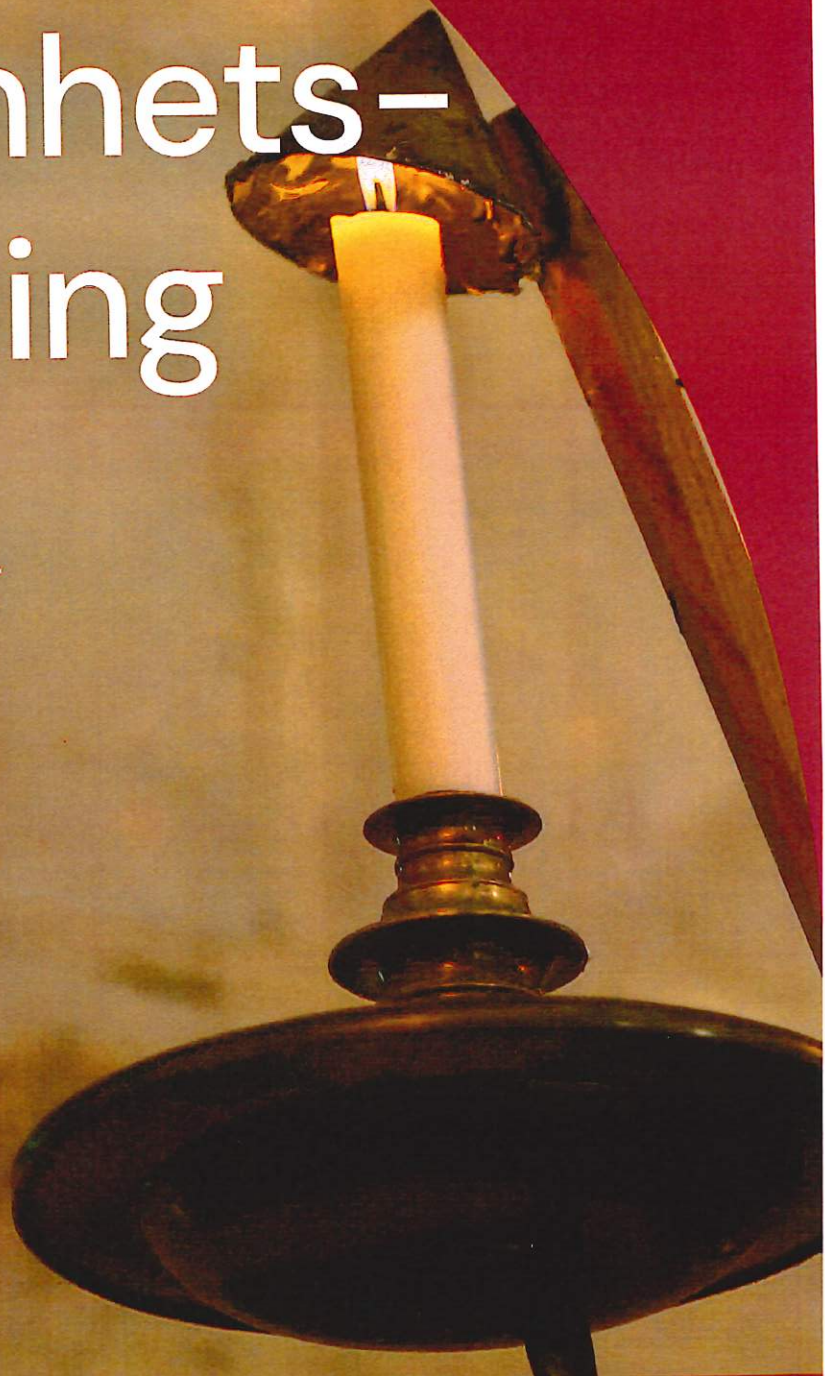

Verksamhets- uppföljning

Lunds pastorat

Svenska
kyrkan

Lund

2024

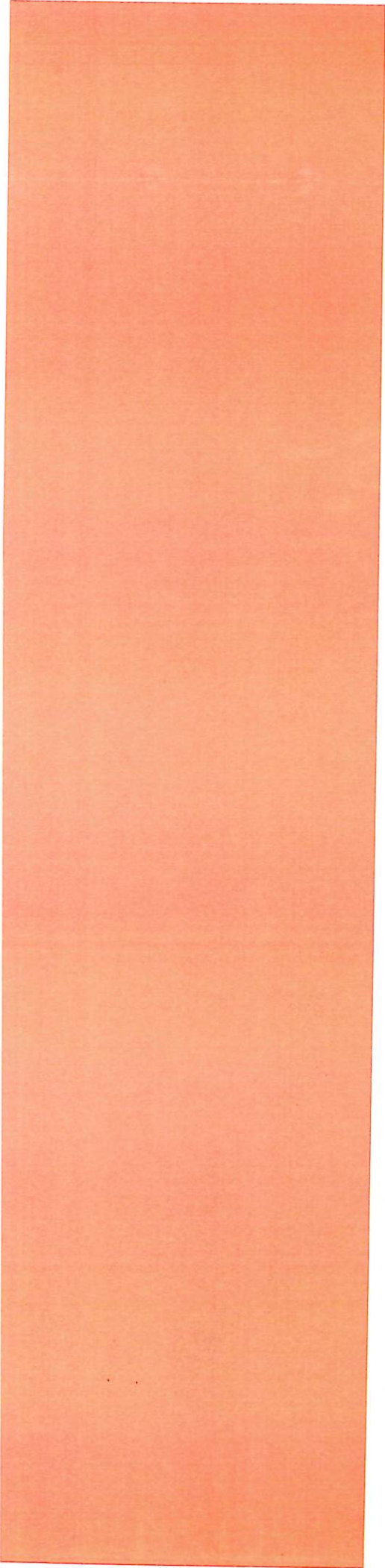

Foto framsida: Karin Rosvall

Foto på dopfuntar i pastoratet på sid 6.

Lunds Allhelgonakyrka: Mattias Nilsson

Lunds domkyrka: Åsa Bengtsson

Håstad, Igelösa, Stångby, Vallkärra, Västra Hoby: Karl Melin

Klosterkyrkan, Petersgården: Felicia Stolt Westling

Norra Nöbbelöv: Christin Nilsson

Maria Magdalena, Sankt Hans, Sankt Knut, Stora Råby: Kennet Ruona

Helgeand: Terese Bergström

Innehåll

Inledning	6
Gudstjänster och kyrkliga handlingar	9
Undervisning	11
Diakoni	14
Mission	16
Övrig kyrklig verksamhet	18
Stödjande verksamhet	20
Styrning och ledning	21
Kyrkogårdsavdelningen	24
Ekonomisk redovisning	26
Resultaträkning	28
Driftredovisning	30
Investeringsuppföljning	34

Pastoratet i korthet

Lunds pastorat

Lunds pastorat består av sju församlingar: Lunds domkyrkoförsamling, Helgeands församling, Lunds Allhelgonaförsamling, Lunds östra stadsförsamling, Norra Nöbbelövs församling, Sankt Peters klostets församling och Torns församling. Dessutom finns en sjukhuskyrka, familjerådgivning, diakoncentral och två förskolor.

Församlingarna i Svenska kyrkan har som grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.

Lunds pastorat är också begravningshuvudman och ansvarar som sådan för begravningsverksamheten inom pastoratets geografiska område. Det innebär att gravsättning och skötsel av kyrkogårdar tas om hand av pastoratets kyrkogårdsavdelning.

För att kärnverksamheterna ska fungera behövs stödfunktioner inom exempelvis HR, ekonomi, juridik/kyrkorätt, fastighet, IT och kommunikation.

Mål för Lunds pastorat 2024

Målskrivningen för 2024 utgår från de tre ledord som finns i församlingsinstruktionen för Lunds pastorat: närvarande, bedjande och försonande.

- Närvarande: att vara där människor finns och i livets alla skeden.
- Bedjande: att leva av bön och låta Gud verka genom sin Ande.
- Försonande: att verka för att människor ska leva i fred med sig själva, varandra, skapelsen och Gud.

Övergripande mål

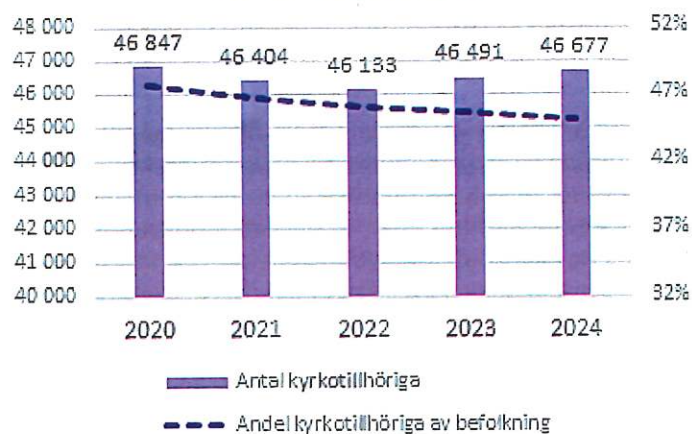
Lunds pastorats mål är att, med Jesus Kristus i centrum:

- vara ett långsiktigt hållbart pastorat: andligt, ekologiskt, socialt och ekonomiskt. En viktig del för att detta ska kunna ske är samverkan inom pastoratet och med andra aktörer.
- vara en närvarande och självklar aktör i Lund och vara öppen och intresserad av dialog med alla, såväl medlemmar som icke medlemmar.
- vara ett pastorat som i lära och liv möter den enskilda människan på hennes plats i livet. Det kan ske genom ett kunskapsbaserat såväl som existentiellt förhållningssätt.

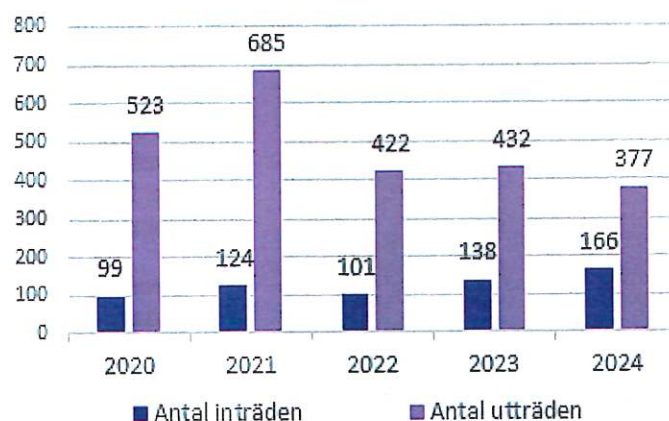
Mätbart mål

Lunds pastorat ska under året ta fram en plan för lärande och undervisning.

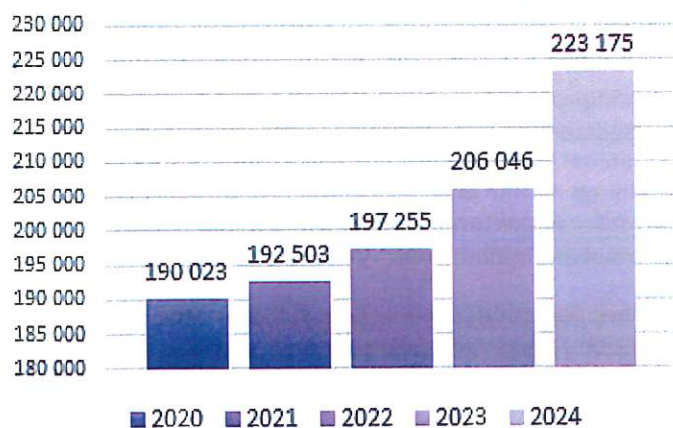
KYRKOTILLHÖRIGA

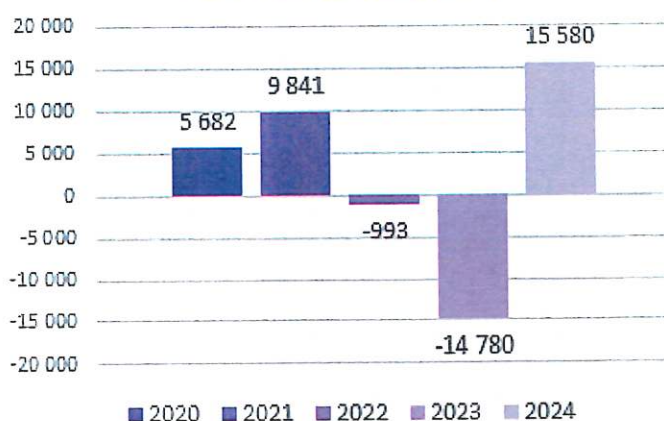
ANTAL INTRÄDEN OCH UTTRÄDEN

VERKSAMHETENS INTÄKTER (TKR)

ÅRETS RESULTAT (TKR)

Inledning

När man i slutet av ett år vänder sig om för att se tillbaka på det år som gått är det lätt att sikten grumlas och det är svårt att urskilja de olika beståndsdelarna. Det kan ibland ge upphov till en viss initial irritation – gjorde vi verkligen inte mer? Men efter en stunds funderande brukar konturerna på detaljerna framträda lite tydligare. Men man kan också se det faktum att allt till en början är lite grumligt och flyter i varandra som ett friskhetstecken. Arbetet går sin gilla gång och dagarna följer på varandra utan avbrott eller konstigheter. Allt är helt enkelt som det ska. Så det faktum att vi inte ser detaljerna tydligare när vi ser på året som gått visar snarare att vi fått mycket gjort utan att saker störde eller tog kraft från det som skedde. 2024 har varit ett sådant år. Det har inte utmärkt sig på något speciellt sätt – just därför har mycket kunnat ske.

Jag vill börja i det som är riktigt roligt! Vår statistik. Det är inga rejäla förändringar, men mycket av statistiken i pastoratet går uppåt. Antalet gudstjänstdeltagare, deltagare i olika grupper, liksom antalet kyrkliga handlingar. Inte minst är det fantastiskt roligt att se att andelen konfirmander av tillhöriga 15-åringar har stigit från det mycket höga 52 procent 2023 till fantastiska 70 procent 2024! Riksgenomsnittet ligger på 42 procent. Otroligt roligt!

Anledningen till att våra siffror ökar, vet vi inte bestämt i dagsläget. Men förutom att det vi gör har en fin kvalitet och bedrivs av duktiga medarbetare, spelar nog ett förändrat samhällsklimat in. Om Sverige under många, många år tidigare har varit relativt religionsfobiskt, tycks det nu som att vinden till viss del har vänt. I snart sagt varje TV-soffa finns företrädare för kyrka och kristendom, liksom i de etablerade tidningarnas spalter. Vi lever också i oroliga tider. Detta påverkar självklart gemene man, vilket troligtvis är en viktig anledning till att besöksantalet i våra gudstjänster ökar.

Arbetet med Utvecklingsplanen som initierades år 2023 har gått vidare. Målet med Utvecklingsplanen är att vara en långsiktigt hållbar kyrka över tid i Lund. Domkyrkan har stått på sin plats i drygt 900 år, om vi skall vara kyrka här minst lika länge till, hur skall vi då göra? Det är i våra reflektioner kring detta som de olika aspekterna i Utvecklingsplanen kommer in. Hur är vi en hållbar och relevant kyrka i hela Lund långsiktigt?

Under året har vi blivit Regnbågscertifierade. Arbetet med det har bedrivits på bred bas och inkluderat såväl personal som förtroendevalda. Mot slutet av året tog kyrkofullmäktige emot vårt diplom som visar att vi har nått vårt mål. Men självklart är det inte ett mål som nås och sedan stannar man. Nu kommer vi att arbeta vidare med dessa frågor aktivt. En ansvarig grupp är utsedd och planer diskuteras kring hur vi skall kunna inkludera nyanställda i det som nu är gjort.

Härbärgat Vinternatt har också detta år varit i drift. Åtta EU-medborgare har under årets första vintermånader beretts tak över huvudet, en varm och torr säng samt möjlighet till dusch i källaren till Helgeands kyrka. Arbetet har bedrivits tillsammans med föreningen Coloboratie Lund – Maxenu. Under senare delen av året har samma förening på grund av tidsbrist dragit sig ur samarbetet och arbetet med att söka driva Vinternatt vidare har lagts enkom på pastoratet.

Foto: Gunnar Menander

Det ekumeniska arbetet – framför allt med den katolska församlingen – har fortsatt och är såväl livaktigt som uppskattat. Svenska kyrkan i Lund är mycket aktiv och väl representerat i Lunds kristna råd. Det finns ett aktivt ekumeniskt böneliv och det firas regelbundna gudstjänster, Svenska kyrkan tillsammans med katolska kyrkan. Under långfredagen firades det, liksom tidigare år, en stor gemensam gudstjänst i Domkyrkan där såväl Svenska kyrkan som Katolska kyrkan deltog.

I början av året arrangerade Lunds domkyrkoförsamling, North European Cathedral Conference. En konferens som vartannat år samlar medarbetare i katedraler runt om i norra Europa. 90 deltagare från 12 länder och 35 katedraler kom till Lund och tog del av ett väl utvecklat och gediget program under några dagar.

Lunds pastorat har under året arbetat i snabb takt med att ta fram en ny Församlingsinstruktion (FIN). Domkapitlet antog vår nya FIN sent under hösten. Den utgår från den tidigare, men är ändå kraftigt förändrad. Det har lagts ett stort arbete på att få en bred delaktighet i framtagandet av FIN. Såväl alla medarbetare som stora grupper av förtroendevalda har varit med i processen.

De internationella grupperna i församlingarna är flera. Genom dem görs ett stort arbete för att visa på vikten av att se och förstå att kyrkan inte är lokal utan världsvid. Inte minst är det internationella arbetet viktigt i tider som vi nu lever i med stor osäkerhet på många fronter. De internationella grupperna träffas dels för sig, dels också vid några tillfällen gemensamt. Arbetet är viktigt och bär på frö att kunna utvecklas i framtiden.

Under året har förskolan Prästkragen börjat byggas om för att kunna utöka sin verksamhet. Med det läge förskolan har och genom att erbjuda en förskola av det mindre slaget, med en andlig grundhållning hoppas vi kunna erbjuda ännu fler barn en god start på livet.

Som jag började har året varit ett "vanligt" år utan stora omvälvande händelser. Men det har också medfört att arbetet kunnat gå vidare i god takt. Hur framtiden kommer att forma sig, det får vi se. Men när jag ser bakåt ser jag fantastiska verksamheter med otroligt duktiga medarbetare som drar mer än ett strå till stacken för att Gudsriket skall kunna byggas på den plats där Lunds pastorat är satt att tjäna.

Tack,
Niclas Blåder
Domprost

45

procent av invånarna i Lunds pastorat är medlemmar i Svenska kyrkan.

50

procent av pastoratets medlemmar är under 35 år.

Västra Hoby kyrka

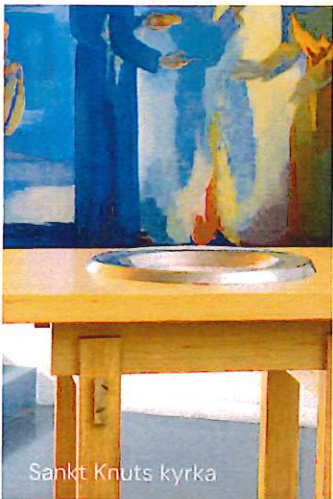
Vallkärra kyrka

Stangby kyrka

Stora Råby kyrka

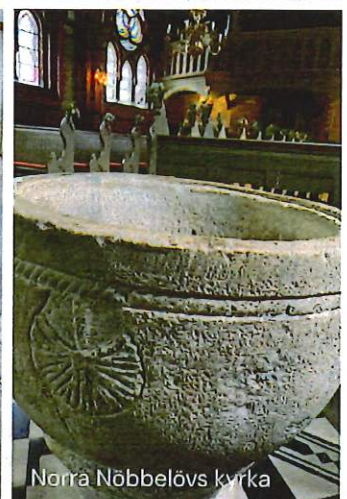
Sankt Knuts kyrka

Sankt Hans kyrka

Petersgården

Norra Nöbbelövs kyrka

Maria Magdalena kyrka

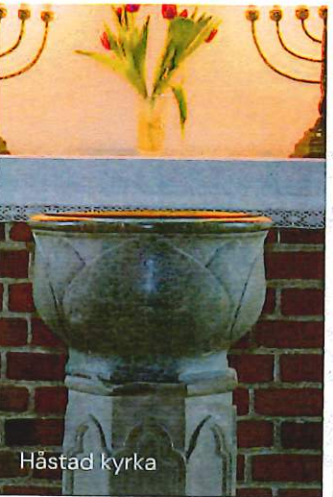
Klosterkyrkan

Klosterkyrkan

Igelösa kyrka

Hästad kyrka

Lunds domkyrka

Lunds domkyrka

Lunds Allhelgonakyrka

Gudstjänster och kyrkliga handlingar

Gudstjänsten och bönen är i centrum i kyrkans liv. Stommen i gudstjänstlivet är de mässor och gudstjänster som firas söndag och vardag i pastoratets olika kyrkor. Som en del i ett rikt, varierat och mångfaldigt gudstjänstliv i Lunds pastorat har det funnits möjlighet att delta i flera olika slags gudstjänster vid olika tidpunkter och på olika dagar under året. Bland annat har Inklusiva mässan firats vid flera tillfällen, en regnbågs-mässa som erbjuder bekräftelse och upprättelse. På Sjukhuskyrkan firas förbönsmässa i Rum för stillhet varje tisdag för såväl patienter, närstående som personal. I samband med Eurovision i Malmö anordnades en välbesökt Nattkyrka med musikinslag och mässa. En gång i månaden har Lunds kristna råd ansvarat för Bön för staden.

För att möta barn och familjer i kyrkans verksamhet i Lund finns ett antal olika typer av gudstjänster, såsom familjevänlig gudstjänst, familjemässa, minigudstjänst i samarbete med förskoleverksamhet, "Himmel och pannkaka" samt mässa för små och stora, en gudstjänst där innehållet skapas med barnens begreppssfär i centrum. Himmel och Pannkaka är en enkel gudstjänst med efterföljande måltid där barn i olika åldrar i dialog med präst och musiker skapar innehållet både avseende musik, berättande och reflektion. Barnkörers är en stor del i dessa gudstjänster.

För en ökad inkludering i gudstjänsten har QR-koder använts för att länka till information om hur och varför vi firar gudstjänst, men också för att tillgängliggöra agendor och program digitalt för de som är hjälpta av det. Digital information är dessutom ett led i en ökad hållbarhet ekologiskt och ekonomiskt. I gudstjänster lyfts kontinuerligt frågor om ekologisk hållbarhet i både predikan och förbön. Under Skapelsetid, som är ett ekumeniskt och globalt projekt, firades högmässor särskilt fokuserade på just dessa frågor. I Norra Nöbbelövs församling odlas egna altarblandningar, vilket gör församlingen självförsörjande på blommor från april till oktober.

För kyrkliga handlingar erbjuds generösa tider både i veckorna och på helgerna, samt lokaler att anordna minnesstund och dopkalas i. De fasta tiderna för kyrkliga handlingar kombineras med en ökad flexibilitet för att finna andra tider utifrån förekommande behov. Drop in-vigsel och drop in-dop har genomförts och det har även funnits möjlighet till dop i församlingsgård för att öka tillgängligheten och ge fler möjligheter för kyrkliga handlingar. Den levande musiken är en självklar del av de kyrkliga handlingarna. Dopet är närvarande i våra verksamheter genom samtal

och öppenhet för möjlighet till dop. Dop-uppföljning sker bland annat genom mässa för små och stora med utdelning av frälsarkransar till barn som döptes föregående år samt bibelutdelning till de som fyller sex år under året.

Helgeands kyrka

4256

mässor och gudstjänster
firades i pastoratet
under 2024

641

kyrkliga handlingar
firades i pastoratet
under 2024

1071

personer sjöng i
pastoratets körer
under 2024

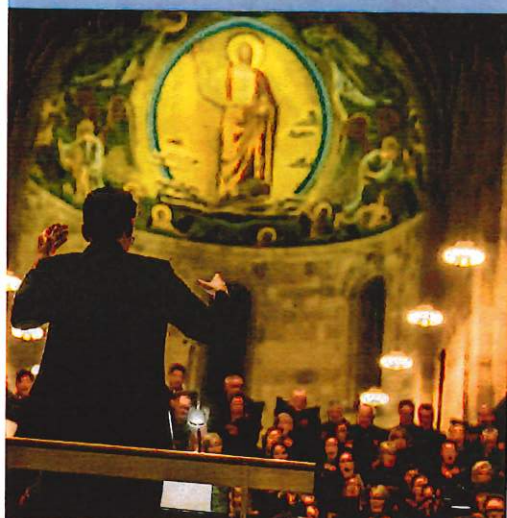

Foto: Bildarkiv Lunds domkyrka

Gudstjänst och musik bidrar till att skapa närvaro och har en försonande kraft. Själaringning med musik är ett uppskattat inslag. Musiken har här en viktig funktion som tröst för sörjande. Körens medverkan i gudstjänstlivet är central och den rika körverksamheten är i ständig utveckling. Körmedverkan och musik bidrar till ett mångfaldigt och varierat gudstjänstliv. Vissa körer är mer traditionsbärande medan andra kan fungera som ett insteg till övrig församlingsverksamhet för de som känner sig osäkra på kyrkans verksamhet men är nyfikna på att sjunga. Musiken och det breda gudstjänstutbudet är en växtplats för tro. Inom ramen för kör, musik och gudstjänst möter vi många ideella, såväl körsångare som gudstjänstvärdar och ministranter. Körerna medverkar förutom i de ordinarie gudstjänsterna även på vissa äldreboendeandakter, vilket skapar band mellan generationer och gör oss till en stor bedjande gemenskap.

I pastoratet finns aktiva gudstjänstvärdar i spridda åldrar, med olika bakgrund och olika intellektuella förutsättningar. Med en mångfald i gudstjänstkollektivet gestaltas kyrkan som Kristi kropp där alla är kallade till tjänst och gemenskap och där försoningens kraft kan verka i relationen till sig själv, andra, Gud och skapelsen. En del av arbetet med gudstjänstvärdar under året har handlat om delaktighet, bland annat genom förberedande möten inför söndagens gudstjänst med bibelstudium och psalmval. Flera nya och yngre gudstjänstvärdar har tillkommit under året och teologstudenter har också härigenom en aktiv plats i gudstjänstlivet. Tack vare ideella krafter kan generösare öppettider i kyrkorna erbjudas. Med tillgång till kyrkorummet kan besökare skriva i förbönsbok, tända ljus, be med bönestenar eller ta bibelord med sig hem. Ideella leder dessutom helgmålsböner och är med och sätter teman för temamässor utifrån olika existentiella frågor. I det mindre formatet, där människors egna sammanhang får forma gudstjänster och andakter, framträder vi tydligare som en närvarande och bedjande kyrka i människors liv.

I februari anordnades North European Cathedral Conference i Lund. 90 deltagare från 35 katedraler i 12 länder samlades för föreläsningar, seminarier, konserter och gudstjänster under temat Living with uncertainty. Temat berörde de stora samtidsfrågorna om klimat, hållbarhet och krig men närmade sig även osäkerhet som en positiv öppenhet för det okända. Föreläsarna kom bland annat från fälten teologi, litteratur och samhällsvetenskap och utgångspunkten var katedralernas plats och funktion. Dagarna präglades av ett rikt böne- och musikliv.

NYCKELTAL	2021	2022	2023	2024
Antal musikgudstjänster	164	155	164	148
Antal körer	48	54	51	49
Antal körmedlemmar	884	1 038	1 006	1 071
Antal dopgudstjänster	226	221	212	220
Antal vigselgudstjänster	75	96	93	93
Antal begravningsgudstjänster	377	378	371	310
Antal gudstjänstdeltagare (i samtliga gudstjänster)	165 148	135 153	153 035	158 369
– varav antal deltagare i kyrkliga handlingar	20 500	28 926	28 336	29 133

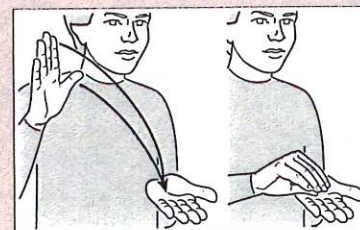
Undervisning

Undervisning är ett uppdrag kyrkan har för människor i alla åldrar. I Svenska kyrkan i Lund erbjuds många olika sammanhang och platser för lärande, växande och fördjupning om kristen tro och praktik. Genom olika former av undervisning är ambitionen att vara närvarande i människors liv oavsett om det är barn, unga, vuxna eller äldre.

För barn och barnfamiljer har en mängd olika verksamheter och aktiviteter erbjudits under året. Vid babyrytmik och babysång möter vi föräldrar i deras frågor om tro, föräldraskap och allmänmänskliga teman. Genom användandet av TAKK, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation, i viss babyrytmikverksamhet skapas en större inkludering och tillgänglighet. Babybrunch är en annan mötesplats som syftar till att ge ett tryggt sammanhang för småbarnsföräldrar att träffas. Därtill finns öppet hus-verksamhet. Det är en drop in-verksamhet som riktar sig till både små och stora. I verksamheten ingår olika aktiviteter, så som sångstund och fika. Många gånger kommer både mor- och farföräldrar med barnbarnen till verksamheten. Intentionen är att öppet hus ska vara en mötesplats för alla åldrar. Lovkulsaktiviteter har erbjudits under sportlov, påsklov och höstlov. Varje lovkul har ett tema. På höstlovet var det miljötema och det pratades om och pysslades på temat vatten. Under sommaren har familjeläger anordnats, en viktig del av de generationsöverskridande verksamheterna som betyder mycket för gemenskapen i församlingarna.

Flera barnkörsmusikaler har satts upp under året. Bland annat anordnade Lunds stift en barnkördag där de satte upp musikalen "Jakten på den försvunna psalmskatten". Musikalen sattes sedan upp i egen regi under Kulturnatten i Lund. För körbarnsföräldrar har det anordnats föräldraträffar i samband med att körerna övar. På träffarna bjuds det in till samtal om tron och livet utifrån veckans kyrkliga tema eller någon av texterna eller bönerna för veckan där alla får vara med och bidra med sina funderingar i samtalet. Parallellt med barnkörverksamheten finns en öppen verksamhet som kallas After School och som vänder sig till låg- och mellanstadiebarn. På After School erbjuds pyssel, fika, lek och samtal. Dit kommer numera inte bara de barn som väntar på sin körövning utan även andra barn som bor i området. Det har också blivit en mötesplats för föräldrar som passar på att prata och ta en kopp kaffe. Präst och pedagog är alltid en del av gemenskapen vid dessa tillfällen.

I konfirmandundervisningen i pastoratet får konfirmanderna lära sig om kristen tro, hur den kan vara närvarande i deras liv, som en försonade kraft i deras tillvaro och visa dem en väg till bön. Konfirmandundervisningen ska både förmedla kunskap om kristen tro och möta ungdomarnas existentiella frågor där de befinner sig. Genom dialog och praktik ges konfirmanderna möjlighet att växa samt få ett språk för kristen tro och andlighet. För en ung människa handlar det ofta om att bygga sin tro bit för bit genom att prova, mötas och att få verktyg för livet vilket kristen tro har att erbjuda. En utmaning under 2024 har varit att hitta platser till alla de ungdomar som sökt sig till pastoratets olika konfirmandgrupper. Efterfrågan har varit stor och flera grupper har utökat antalet platser under året med hänsyn till vad som bedömts vara möjligt utan att riskera kvaliteten på undervisningen. Genom samarbete i pastoratets konfirmandarbetslag finns en plan för att utöka verksamheten med ytterligare konfirmandgrupper kommande år.

Amen

70%

konfirmerades av
tillhöriga 15-åringar

380

unga ledare och frivilliga
ledare i konfirmand-, barn-
och ungdomsverksamheten

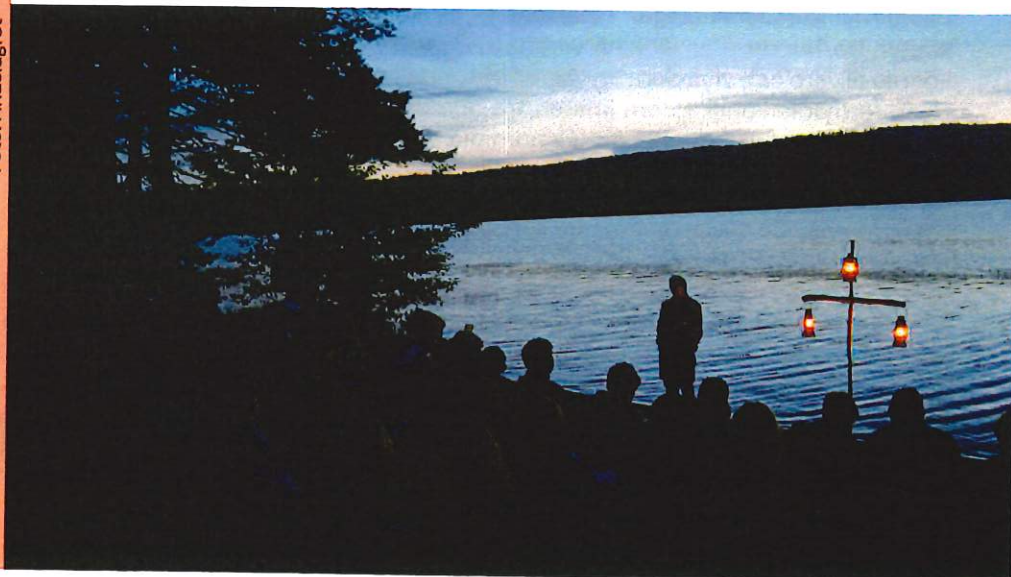
Åhuslägret bereder möjlighet för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning att konfirmeras. Lägrets särskilda metod sammanför ungdomar med och utan intellektuell funktionsnedsättning och innebär en unik möjlighet för ungdomar att erfara kristet liv i praktiken, att få rum för sitt andliga sökande och hitta sitt språk för tron oavsett deras olika behov och funktionsvariation. Dialogen och samexistensen med det annorlunda, tolkat genom den kristna traditionen och praktiken, är det som ger lägret sin prägel.

I konfirmandarbetet finns också ett stort antal ideella ledare i olika åldrar. Intresset för att vara ideell i konfirmandverksamheten är stort. Ledarutbildning erbjuds i olika former, bland annat genom anordnade ledarläger. Utbildningstillfällena är ett sätt för ledarna att fördjupa sig inom kristen identitet, teologi, pedagogik, gruppdynamik samt organisation och ledarskap. Att erbjuda många unga ideella att vara med i konfirmandarbetet är en långsiktig satsning på unga, både i deras egen utveckling och självkännedom, men även som förebilder för konfirmanderna. Då intresset för att vara ledare är så pass stort är det så att även om alla som vill bli ledare också får utbildning i ledarskap är det för närvarande inte alla som sedan kan få möjlighet att bli konfirmandledare.

Ungdomsverksamhet erbjuds bland annat i form av ungdomsgrupper och ungdomsband. Genom All Saints Club erbjuds träffar för ungdomar med och utan intellektuell funktionsnedsättning i åldrarna 15–25 år. Syftet är att erbjuda en kyrka som är tillgänglig för ungdomar med funktionsnedsättning, och en mötesplats för ungdomar som i vardagen lever segregerat, där de kan växa och fördjupas i tro och i gemenskap med varandra, samt att skapa en tillgänglig vardagspraktik av bön och andlighet. Det är ungdomar engagerade i All Saints Club fyller 18 år erbjuds de möjligheten att gå en ledarutbildning. Deltagarna får verktyg för fortsatt engagemang i församlingen genom att lära sig om gruppdynamik, funktionsnedsättning, tillgängliggörande metoder, ledarskap, med mera. Genom utbildningen får verksamheten ideella medarbetare som är med och möjliggör en stor ungdomsverksamhet. Utbildningen är ett samarbete mellan Föreningen Åhuslägret och Funkiskyrkan.

För vuxna erbjuds samtalsgrupper, studiegrupper, föredragsserier, föreläsningsskvällar, andlig fördjupning genom fri dans och rörelse, med mera. Dessa samtalsgrupper och aktiviteter kombinerar såväl kunskap om kristen tro, som människors existentiella frågor inför trons mysterium. Undervisning är försonande, på så sätt att vi försöker läka de sår som finns inte minst bland unga vuxna i dag där vi låter kristen tro möta utmanande samtidsfrågor bland annat om krig och klimat. De öppna föreläsningsskvällar som erbjudits är tänkta att vända sig till en bred målgrupp av människor som är intresserade av tro, kultur, vetenskap, samhälle och existentiella frågor. På

Foto: Åhuslägret

hösten firades en söndag om tro och klimat genom en mässa med specialskrivna musik och skapelsetema. Efter denna erbjöds lunch, föredrag och samtal med Per Håkansson, präst och ekoteolog från Malmö, som var en av dem som diplomerade Lunds pastorat i steg ett av miljödiplomeringsarbetet.

I det pedagogiska arbetet är pastoratets kyrkor en stor resurs. Genom visningar av kyrkorna förmedlas kunskap om historia, byggnaderna, kulturarv och tradition. Samtidigt får besökaren möta ett levande kyrkorum och en andlig praktik. Visningar erbjuds på svenska, engelska och i enstaka fall på tyska och spanska. Svenska kyrkan i Lund har också varit representerad på Arkeologins dag och Kulturarvsvdagen, nationella dagar som anordnas av Riksantikvarieämbetet, som ett led i att vi som kyrka förvaltar en del av Sveriges största kulturarv. Genom temavisningar har både det textila kulturarvet och byggnadsarkeologi kunnat förmedlas. Pedagogiska program har erbjudits för både förskola och skola. Programmen ger barn och unga en chans att lära känna kyrkorummet och den kristna tron. Under året har klasser från Anpassad skola (både grundskola och gymnasium) erbjudits att delta i julkrubbavisning med Tecken som stöd i syfte att göra kyrkans kulturarv och budskap tillgängligt för alla.

Lunds pastorat är delaktigt i många olika nätverk och samverkar med flera samhällsaktörer. Skola och universitet är sådana aktörer som pastoratet har nära samarbete med. Ett arbete med att stärka denna kontakt pågår kontinuerligt. Skolklasser bjuds in till påskvisningar, julspel och krubbvisningar för att samtala om traditioner, högtider och livet. Studentprästerna har under året haft ett stort antal undervisningstillfällen, bland annat i krishantering i samarbete med studentorganisationer vid Lunds universitet. De har också utbildat personal och studenter vid universitetet i Mental Health First Aid. Polisprästen ingår i ett etablerat samarbete med Lokal polisområde Lund, LPO. Samverkan sker vid större händelser och polisprästen genomför också utbildningar och är en resurs för samtalsstöd. Dessutom finns pastoratet representerat i flera skolors skolhälsoteam och krisgrupper samt i nätverk bestående av såväl skola som socialtjänst och polis. Andra samhällsaktörer där samverkan är etablerad är exempelvis vårdcentraler, BVC, vårdboenden, bibliotek, scoutkårer, nationer, kårer och föreningar. Flera av dessa samverkansparter hänvisar ibland till oss för möjlighet till samtal när de själva inte har möjlighet att ta emot, eller när de vet att det är lång väntetid.

162

gudstjänstvärdar i
pastoratets gudstjänstliv

NYCKELTAL	2021	2022	2023	2024
Antal konfirmationer	224	220	250	327
Andel konfirmerade av tillhöriga 15-åringar	45%	48%	52%	70%
Antal unga konfirmandledare	133	164	170	219
Antal frivilliga ledare i barn- och ungdomsverksamhet	196	134	151	161
Antal gudstjänstvärdar i församlingens gudstjänstliv	181	173	128	162

Diakoni

9433

hembesök, samtal på sjukhus och förfrågningar om råd och stöd har skett under 2024

En grund i det diakonala arbetet är att identifiera de behov som finns i samhället. Utifrån behoven skapas mötesplatser för att på sikt hjälpa människor att själva bära verksamheten vidare. På det sättet vill vi verka för upprättande och bereda rum för alla som av olika skäl hamnar utanför det sociala skyddsnätet och på så vis motverka relationell fattigdom. Samverkan med andra samhällsaktörer, kyrkor och samfund är en förutsättning samtidigt som flexibilitet i arbetet är en nödvändighet för att möta de behov som är aktuella just här och nu.

Enskild självvård är en central uppgift för präster och diakoner. Oron för rådande världsläge med krig, miljöpåverkan och ökade kostnader är fortsatt påtaglig. I det kontinuerliga diakonala arbetet som innefattar självvårdssamtal, ekonomiskt stöd och hembesök är försoning med sin livssituation, oavsett om det handlar om ensamhet eller utanförskap, en viktig del att lyfta fram. Självvård sker kontinuerligt i form av enskilda samtal, hembesök, hjälp till papperslösa, besök på institution och i grupper samt hjälp med att söka fonder och vägledning för enskilda till sjukvård, psykiatri eller att navigera sig bland samhällets olika myndigheter. Enbart studentprästerna har runt 700 samtalstimmar per år med studenter och anställda vid Lunds universitet. Här finns även en samtalsgrupp för efterlevande med inriktning på studenter. Mänsklighetens diakonala behov synliggörs också i gudstjänsten där arbete ständigt pågår för att fler människor med utsatta livssituationer ska kunna känna sig inkluderade i de verksamheter och mötesplatser som ändå erbjuds. Det finns en beredskap för att möta människor med många olika specifika behov. Det syns i vår information, i våra gudstjänster och i verksamheter som anpassas för att möta människor med många olika specifika behov såsom hög ålder, personer med syn- och hörselsvaghet, intellektuella funktionsnedsättningar, med mera. Kunskapen hos personal och volontärer är god.

Utredning kring diakonalt center och det diakonala arbetet i stort har pågått under året. Studiebesök har gjorts till Skogslyckan i Växjö pastorat för att få en bild av hur man kan kombinera en diakonicentrals arbete med församlingsverksamhet. Diakonikollegiet är ett viktigt forum för att hålla samman diakonin i pastoratet och det har skett många samarbeten mellan församlingarnas diakonala verksamheter under året. Bland flera kan nämnas anhörigcenter, sommaraktiviteter för äldre och Man Är, en social mötesplats och forum för män i åldrarna 18–25 år.

Samverkan med andra aktörer är stor, såsom kommun, skolor, vårdcentraler, BVC, äldreboenden med mera. Svenska kyrkan i Lund är medräknad i många av kommunens aktiviteter, både för äldre och yngre. Under början av året fortsatte samarbetet med föreningen Coloboratie Lund – Maxenu vilket resulterade i öppethållande av natthärbärge för personer som sover utomhus i Lund, företrädesvis utsatta EU-medborgare från Rumänien under perioden januari – mars 2024. Senare under året avslutades det samarbetet eftersom föreningen inte längre såg möjligheten att själva delta i verksamheten.

Under året har en stor mängd aktiviteter för olika målgrupper erbjudits. Därbland har familjer fått möjlighet att åka på familjeläger, ett sätt att möjliggöra en god upplevelse för familjer oavsett bakgrund eller förutsättningar. Sommaraktiviteter som sommarcafé och grillkvällar har stor betydelse för att förebygga ensamhet i alla åldrar. Det är också aktiviteter som möjliggör för familjer med knappa ekonomiska resurser att hitta

gemenskap och aktiviteter för sina barn. Det ekumeniska diakonala arbetet har också utvecklats under året, bland annat genom deltagande i det ekumeniska diakonala nätverket. Genom goda ekumeniska relationer har språkcafé kunnat startas i dialog med Pingstkyrkan, tack vare ideella medarbetare och fler och fler studenter.

På Diakonicentralen i Lund ligger fokus på gemenskap. Här tillgodoses basala behov såsom dusch och rena kläder samt mat och samvaro i caféet. När någon av verksamhetens gäster går bort kan personal närvara vid begravning och även bjuda in till efterföljande minnesstund. Diakonicentralen arbetar nätverksbaserat med olika samhällsaktörer och frivilligorganisationer. Exempelvis samverkar diakonicentralen med gymnasiekuratorer för att nå ut brett med ekonomiskt stöd från en tidigare testamenterad gåva med syfte att främja barn och ungdomars fritid. Överlag har det skett en stor ökning av antal ansökningar till de fonder och stiftelsemedel som verksamheten handlägger. Därutöver vänder sig än fler till diakonicentralen som är i behov av mat, många är ensamstående utan barn. En samtalsgrupp har varit igång under året samt en kvinnogrupp bestående av kvinnor från olika länder som behöver hjälp och vägledning med integration i Sverige.

Genom familjerådgivningens arbete visar Svenska kyrkan i Lund diakonal omsorg om människor genom att erbjuda möjlighet till bearbetning och försoning och möta varje enskild människa där denna befinner sig i livet. Genom att föräldrar får det bättre i sin parrelation och blir bättre på att kommunicera, kan även barns situation förbättras. Familjerådgivningen är en del av kyrkans uppdrag att verka för försoning och vänder sig till en grupp som kyrkan annars kan ha svårt att nå. Genom nästan 800 genomförda besök och knappt 1400 samtalstimmar under året har familjerådgivningen främjat både andligt och existentiellt välbefinnande genom att stärka den egna förmågan att förstå och hantera det egna deltagandet i ens egna relationer hos de som besökt verksamheten.

Sjukhuskyrkans verksamhet består till största delen av självvårdande samtal i olika former, med patient, närstående eller personal. Samtalskontakten är ett stöd i den process som sjukhusvistelse och behandling innebär och/eller ett stöd i en akut svår situation, vid ett dop i kris eller vid en dödsbädd. Dessutom har flera reflektionsgrupper för vårdpersonal anordnats på sjukhuset. Dessa grupper erbjuder möjlighet för sjukhuspersonal att reflektera över etiska, psykologiska och existentiella perspektiv för att stärka dem i den psykosociala aspekten av det patientnära arbetet. Sjukhuskyrkan har under året lett sorgegrupper för människor som mist sin livskamrat eller för föräldrar som mist sitt barn. Kyrkan har också funnits med som medarrangör i sorgegrupp för de som mist någon som varit patient. Dessa grupper fyller en viktig funktion i sörjandes liv för att finna ny gemenskap och få möjlighet att identifiera sig med andra i liknande situation.

Foto: Diakonicentralen

NYCKELTAL	2021	2022	2023	2024
Antal förfrågningar om råd, bistånd eller stöd	10 062	7 378	9 731	7 097
Antal gånger personer besökts på sjukhus eller annan institution	1 177	1 533	2 071	2 145
Antal gånger personer besökts vid hembesök	574	202	394	191
Antal frivilliga i diakonalt arbete	98	131	67	137
Antal gudstjänstvärdar i församlingens gudstjänstliv	181	173	128	162

Mission

733 127 kr

insamlade medel till
Act Svenska kyrkan

Mission pågår när vi delar erfarenheter med varandra och kan byta perspektiv. Rum för samtal om tro och delande av livserfarenheter får medvetet plats. Bönen är en integrerad del av missionen. Arbetet syftar också till försoning mellan människor, mellan människor och natur och med Skaparen. Perspektivet närvarande synliggörs genom att arbetet bedrivs i samverkan med alla goda krafter, i och utanför kyrkan, och utgör del av en större rörelse i samhället i dag. Andligt sökande möts och uppmärksammas i de sammanhang där medarbetare möter människor för samtal.

Hållbarhet uppmärksammas kontinuerligt i pastoratets verksamheter. Det har på olika sätt arbetats för att skapa medvetenhet om klimat och miljö och hur vi arbetar för ett mer hållbart samhälle. I februari talade dominikanbroder Björn Engdahl om Jordens sak är vår, och om engagemang för en ekologisk omvändelse. Det var ett samarrangemang med den ekumeniska organisationen IKT och Sensus. I september firades En mäsas för hela skapelsen med föredrag på temat. Teologiskt lever frågorna i både predikan och förbön. Tillsammans med Ekumeniakyrkan, Hylliepark och Dominikanerna är vi med i nätverket "Grön kyrka". Tillsammans med dessa aktörer kan vi fördjupa vårt engagemang för skapelsen på ekumenisk grund. Under 2024 genomfördes en ekumenisk pilgrimsvandring inom nätverket Grön kyrka. Den avslutades med ekumenisk mäsas i trädgården hos Dominikanerbröderna på Sandgatan. Genom medverkan i Lunds Kristna Råd, LKR, och delaktighet i dess arrangemang har ekumeniken ytterligare fördjupats under året. Ekumenisk vesper har firats varannan lördag, bön för staden en gång i månaden och ekumeniska gudstjänster på Bosebo, Kulturen, sommartid.

De internationella grupperna i pastoratet har som syfte att erbjuda en fördjupning för de deltagande, samtidigt som det är en möjlighet att arbeta med internationella frågor och med insamling till ACT Svenska kyrkan. De internationella grupperna arbetar med frågor om försoning och bidrar genom insamlingarna till ACT med stöd till ett globalt försoningsarbete. Under året har pengar till ACT samlats in genom olika typer av försäljningar och kollektupptagande. Bland annat har det arrangerats adventsmarknad och allsång med insamling. Stickcaféer och syföreningar arbetar kontinuerligt med ACT:s stora insamlingar och anordnar bland annat basarer i samband med både fasteinsamling och julinsamling ute i både kyrkor och församlingsgårdar.

Sjukhuskyrkan är en del av den bredare andliga, religiösa och existentiella vården på universitetssjukhuset i Lund. Det är en ekumenisk enhet där arbetslaget består av representanter från Svenska kyrkan, frikyrkor i Lund, och den katolska kyrkan. Sjukhuskyrkan kan här förmedla kontakt när det efterfrågas kunskap om andra kulturella och religiösa traditioner i samband med dödsfall och vid avsked av närstående. Under året har sjukhuskyrkan anordnat ett flertal föreläsningar på sjukhusets olika avdelningar och enheter. Under Skåneveckan för psykisk hälsa i oktober arrangerades en föreläsning med musik på Baravägens psykiatri i syfte att skapa en mötesplats också i hjärtat av psykiatrihuset där många människor passerar dagligen. I år engagerades som föreläsare Henrik Wahlström,

författare och influenser, som skrivit en bok om att leva med bipolär sjukdom. Vokalgruppen Andetag stod för sång och musik.

Genom nätverket Världen i Lund arbetar pastoratet tillsammans med föreningar och Lunds kommun för öppna sociala mötesplatser för alla äldre människor, med extra fokus på äldre med utländskt ursprung. Detta i syfte att motverka psykisk ohälsa och ensamhet samt stärka individers sociala nätverk. Pastoratets öppna aktiviteter har deltagare som bekänner sig till andra religioner. Vi arbetar kontinuerligt för att stärka vardagsdialogen och respekten vid dessa möten.

Pilgrimscentrum i Lund ingår i en landsomfattande ekumenisk pilgrimsrörelse. Pilgrimsvandring attraherar många människor i dag, också de som finns utanför kyrkans sammanhang. Frågor om andlighet, tro, klimat och jordens framtid binds samman. Vårt särskilda bidrag rör andlig och existentiell hållbarhet. Uppdraget är att förmedla hopp och att vara ett sammanhang där oron för framtiden ryms.

Foto: Linda Oskfred

Övrig kyrklig verksamhet

48 807

besökte pastoratets
221 konserter under 2024

Mycket av den övriga kyrkliga verksamheten har sin utgångspunkt i altaret. Konst och musik relateras till det liturgiska rummet. Öppenhet för transcendens och andlighet är ofta en mötespunkt med konstutövare. Musikens och konstens skönhet vittnar om gudomlig närvaro, men skapar också en stundens närvaro hos både den som utövar och den som lyssnar eller tittar. Musiken och konsten kan vara ett ordlöst uttryck för bön. I dessa kan vi finna vägar till försoning med Gud, och vägar till förståelse av olikheter och oliktankande som leder till försoning med varandra. Den breda samverkan på musikens och konstens område vittnar om dessa uttrycks plats i kyrkan, men även om kyrkans närvaro i staden och kyrkans betydelse för det vidare kulturlandskapet.

Musiken är en självklar del i ett varierat och mångfacetterat gudstjänstliv och körens plats central. Svenska kyrkan i Lund har ett rikt musikaliskt program som lockar tusentals besökare varje år. Genom konserter, körverksamhet och innovativa projekt stärker kyrkan sin roll som en kulturell och andlig samlingspunkt i Lund. För att den stora mängden verksamhet ska kunna genomföras krävs en stor samverkan med andra aktörer: körer, orkestrar, kulturarrangörer och musikskolor. En varierad verksamhet är också viktig för att hålla kvar befintliga körsångare och för att främja nyrekrytering. Den sociala aspekten av körsång är också viktig för deltagarna. Här spelar repetitionsdagar, utflykter, körsamarbeten och resor en stor roll. Detta bidrar till att kyrkan är en närvarande och självklar aktör som musikscen i Lund, med en stor öppenhet och dit alla är välkomna, såväl medlemmar som icke-medlemmar. 2024 firade Alice Babs 100-årsjubileum. I samband med detta ordnades två jubileumskonserter då Alice Babs dotter Titti Sjöblom och Ehrling Eliasson gästade.

Oratorium är det samlande namnet för gemensamma musiksatsningar i Lunds pastorat. Flera stora verk sattes upp under året, såsom Matteuspassionen och Bachs juloratorium. Vid oratoriekonserter är det tydligt att det är de mest kända och älskade verken som lockar störst publik. Det är en ständig avvägning att värdera i vilken utsträckning vi ska presentera de mest traditionella kyrkomusikaliska verken i förhållande till sådant som utvecklar och utmanar både de som medverkar och de som lyssnar. Under året avslutade Robert Bennesh sin tjänst som domkyrkoorganist i Lunds pastorat efter åtta år för att gå vidare till tjänsten som organist i Uppsala domkyrka. Ny domkyrkoorganist utsågs under hösten och valet föll på Susannah Carlsson. Susannah har arbetat som biträdande domkyrkoorganist i Lunds pastorat de senaste sex åren. En ständig trend i rekryteringsarbetet av nya körsångare är att produktioner av stora kyrkomusikaliska verk attraherar nya medlemmar till vår verksamhet. De stora konserternas har därmed en viktig roll som inkörspport för sångare som sedan bidrar till församlingsliv på flera plan.

Flera utställningar har anordnats under året. Samarbeten sker med både enskilda konstnärer och med olika konstinstitutioner. Två av de större utställningar som genomförts under året var Rum som bär av Katarina Elvira Gudrunsdotter, som visades under våren, samt Landskap och minnen av Peter Frie, som visades under sommaren. Under året släpptes också boken Att skapa Hopp: ett nytt konstglasfönster för Lunds domkyrka, med Lena Sjöstrand som medverkande författare, om det konstglasfönster som blev en permanent installation ovanför altaret i kryptans absid i Lunds domkyrka under 900-årsjubileumet 2023.

Textilverksamheten i Lunds pastorat bedrivs i syfte att säkra kompetens för att hantera, konservera och förvara kyrkliga textilier, såväl inom pastoratet som inom hela Lunds stift. I uppdraget ingår också pedagogisk verksamhet såsom utbildning i textihantering för nyanställda vaktmästare samt undervisning i textihantering och liturgisk textil för Svenska kyrkans grundkurs. Två av årets större renoveringsuppdrag bestod av konservering av samtliga textilier i Gråmanstorps kyrka i Klippan samt Lockarps kyrka i Malmö. Under våren flyttade verksamheten in i en ny textilateljé på Kiliansgatan 8 i Lund. Den nya lokalen är särskilt anpassad till arbetet och underlättar både mottagande och tillbakalämning av textilier avsevärt.

Foto: Åsa Bengtsson

NYCKELTAL	2021	2022	2023	2024
Antal musikkonserter	75	201	201	221
Antal besök vid musikkonserter	32 303	32 333	39 959	48 807

Förskoleverksamhet

Förskolorna har under året arbetat med fokusområde hållbar utveckling, både ekologisk, ekonomisk och social. Pedagogerna har undervisat om allemansrätten, djur, natur, odling och sopsortering. Barnen har fått lära sig att alla kan göra skillnad och att en hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens nödvändiga behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

Förskoleverksamheterna välkomnar alla familjer: kärnfamiljer, regnbågsfamiljer, troende och icke-troende. Genom en god personaltäthet har pedagogerna haft möjlighet att vara närvarande i varje möte med barnet och även med föräldrar. Varje familj möts med respekt och intresse.

Förberedelse och planering inför att öppna en ny avdelning på Prästkragen har gjorts under året, i enlighet med det beslut som kyrkofullmäktige fattade i november 2022. Den nya avdelningen invigs i början av 2025.

Foto: Bildarkiv Prästkragen

NYCKELTAL	2021	2022	2023	2024
Antal inskrivna barn på Triangeln per den 15 okt	24	30	20	20
Antal inskrivna barn på Prästkragen per den 15 okt	7	11	9	16

Stödjande verksamhet

Att vara närvarande i människors liv, i samtal och media, är centralt i arbetet med kommunikation för att ge en fördjupad förståelse av kyrkans liv och tro. Genom att främja samtal och fördjupning, hellre än debatt och polarisering, återspeglas kyrkans försonande hållning.

Ett arbete med att se över och förbättra kommunikationen för att effektivare nå ut till invånarna har påbörjats för att titta på hur vi arbetar med kommunikation och hur vi kan göra detta mer framgångsrikt, särskilt för att underlätta spridningen av verksamheter som involverar flera församlingar. Arbetet har fokuserat på att hitta bästa sättet att kommunicera Svenska kyrkans närvaro i Lund, för att vara en närvarande och självklar aktör i staden och nå fram till både medlemmar och icke-medlemmar.

Kommunikationsarbetet under året har fokuserat på förbättrad filmproduktion av kortare informations- och marknadsföringsfilmer samt andakter. Ett fortsatt odlande av bra relationer med media, Lunds kommun och Visit Lund samt närvaro i press och kommunens kalendarium. Medverkan i olika arrangemang i Lund, såsom Kulturnatten, Lunds historiedagar och Konsthelgen och därmed framtagning och produktion av passande kommunikations- och marknadsföringsmaterial till dessa. Insatserna syftar till en ökad känsla av närvaro i staden, att synliggöra verksamheten i ett bredare perspektiv samt att bidra till en positiv bild av kyrkan. Under våren 2024 implementerades en ny grafisk profil på nationell nivå som implementeras successivt i samtliga verksamheter.

Ett särskilt fokus inom kommunikation under året har lagts på brevutskick till nyinflyttade i församlingarna. Undersökningar från Svenska kyrkan på nationell nivå visar att en kritisk period i medlemskapet är när människor flyttar till en ny församling; då infinner sig en risk att den enskilde tappar känslan av tillhörighet och i förlängningen avsägar sig sitt medlemskap i Svenska kyrkan. Samtidigt är det ett bra tillfälle för församlingen att bjuda in och engagera den nyinflyttade medlemmen i församlingslivet. Kommunikationen till nyinflyttade, i vissa fall i form av personligt brev, folder och gåva, har särskilt fokuserat på perioden kring sommar och inför jul, då sommartid erbjuder mycket aktiviteter, grillkvällar och dylikt, samt juletid som har ett rikt gudstjänst- och musikprogram.

I början av året ägde kontraktsprostvisitation rum i pastoratet. På biskopens uppdrag visiterar kontraktsprosten församlingar och pastorat i kontraktet för främjande och tillsyn i fördjupad form. Under tre dagar i februari och mars granskades följande områden i pastoratet: kyrkoantikvariska frågor (inom begravningsverksamheten), administration, församlingarnas arkiv, pastoratets arkiv och begravningsverksamhetens arkiv. Granskningen av administrationen fokuserade på närbarhet, administrativa rutiner och system, riktlinjer, bestämmelser och planer. För de tre arkiven gällde tillsynen diarieföring, hantering och förvaring av handlingar samt arkivredovisning. Av kontraktsprostens protokoll från visitationen kan utläsas att pastoratet har god ordning, god kännedom om regelverk och bestämmelser och goda rutiner. En del arbete behöver uträttas för att komma i fas på arkivsidan, vilket domkapitlet beslutade ska vara utfört senast den 30 juni 2025.

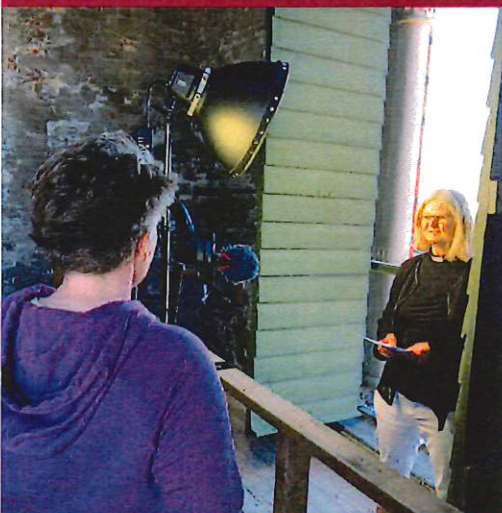

Foto: Mattias Nilsson

Foto: Alex Giacomini/Ikon

Styrning och ledning

Mätbart mål

Lunds pastorat ska under året ta fram en plan för lärande och undervisning.

Det **stabsläge** som infördes vintern 2023 med anledning av den cyberattack som drabbade hela Svenska kyrkan pågick en bit in på det nya året 2024. Krisledningsgruppens arbete med att hantera krisen finns beskrivet i verksamhetsuppföljningen för 2023. Stabsläget upphörde 2024-01-30 och kyrkorådet fick en rapport vid sitt februarisammanträde.

På nationell nivå inom Svenska kyrkan bedrivs ett kontinuerligt arbete för att minska riskerna för att en liknande situation ska uppstå igen. Under året fattade kyrkomötet beslut om en ny **avgift för gemensam digital infrastruktur** inom hela Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen beslutade om principer för hur en ny avgift för gemensam digital infrastruktur ska beräknas och debiteras. Den nya avgiften gäller från 1 januari 2025 och innebär en stor kostnadsökning för Lunds pastorat. Den ökade kostnaden motiveras av en rad säkerhetshöjande åtgärder för Svenska kyrkans gemensamma IT-miljö.

På pastoratsnivå innebar cyberattacken att det redan påbörjade arbetet med **kris och beredskap** intensifierades och förfinades under året. Ett förslag till övergripande kris- och beredskapsplan och tillhörande krisorganisation arbetades fram för att kunna läggas fram för beslut i kyrkorådet under 2025. Planen behandlar bland annat utformning av krisorganisation vid händelser som kan definieras som höjd beredskap, extraordinär händelse, allvarlig samhällsstörning, allvarlig verksamhetsstörning samt normalläge. Varje enhet inom pastoratet tar sedan arbetet vidare genom att arbeta fram lokala kris- och beredskapsplaner som tar hänsyn till eventuella verksamhetsspecifika kriser.

I början av året påbörjades arbetet med att ta fram en tidplan för implementeringen av **utvecklingsplanen**, det vill säga det inriktningsbeslut som kyrkofullmäktige fattade i november 2023. Kyrkorådets presidium och ledningsgruppen arbetade tillsammans fram förslag på projektorganisation och tidplan, under ledning av extern konsult. Den av kyrkorådet sedermera fastställda projektorganisationen innebär att domprosten, tillika programchef för utvecklingsplanen i sin helhet, fastställer projektdirektiv för respektive projekt. Projektdirektiven definierar projektets övergripande mål och omfattning och tjänar som formell startpunkt för ett projekt. Programchefen har till sin hjälp i processen en styrgrupp bestående av domprosten och kyrkorådets presidium, med ansvar för att ge stöd och strategisk riktning. Styrgruppen äger göra kompletteringar och mindre justeringar av tidplanen. Den ska också godkänna projektplaner samt lösa större frågor och risker som kan påverka projekten. Styrgruppen har sammanträtt i stort sett en gång i månaden under det gångna året. Domprosten/programchefen har återrapporterat utvecklingsplanens framdrift vid varje kyrkorådsmöte. Projektdirektiv har antagits för merparten av projekten och arbetet med att ta fram projektplaner har inletts. I linje med den fastställda utvecklingsplanen har också ett kontinuerligt arbete med strategisk personalplanering och resursförflyttningar genomförts under hela året. Processen är dynamisk och kräver kontinuerliga överväganden för att säkerställa genomförande av tagna beslut inom givna tidsramar.

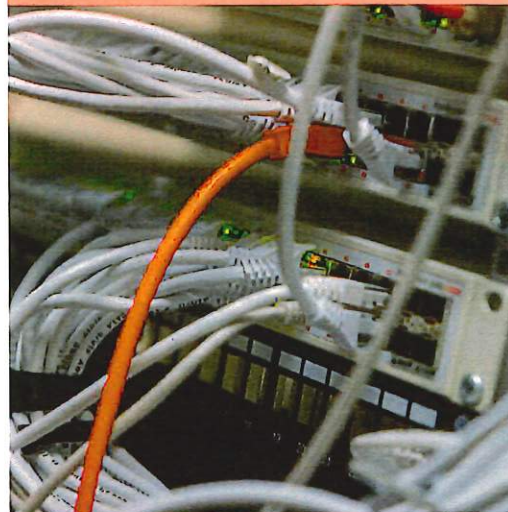

Foto: Gustaf Hellsing/Ikon

21%

minskad energianvändning
i pastoratets fastighets-
bestånd sen 2021

Under hela året pågick ett intensivt arbete med att revidera **församlingsinstruktionen, FIN**. Kyrkorådet initierade arbetet i februari genom att anta en tidplan och ett upplägg för arbetet. Kontraktsprosten i Helsingborgs kontrakt, Kristian Lillö, har varit pastoratets dialogpartner i hela processen. När revideringsarbetet påbörjades var det känt att det i stiftet pågick en översyn av modellen för arbetet med församlingsinstruktioner i stiftet. Strax före sommaren fastställde domkapitlet den nya modellen, som då blev möjlig att använda. För att skapa en så bred delaktighet som möjligt i framtagandet, skedde arbetet i seminarieform på våren resp. hösten. Arbetsmaterial sändes ut inför respektive tillfälle till olika enheter och grupper för att inhämta synpunkter. Många konstruktiva synpunkter inkom gällande både form och innehåll, och bildade utgångspunkt för de seminarier som följde. Vid höstens seminarium framkom att det fanns en bred samsyn i valet av fokusområden, och förslaget kunde gå vidare till kyrkoråd och kyrkofullmäktige för beslut. Vid årets slut hade domkapitlet ännu inte hunnit behandla instruktionen.

Som mätbart mål för 2024 beslutades att en **plan för lärande och undervisning** skulle tas fram. Arbetet med den övergripande planen startades upp i början av året och har sedan pågått i olika grupper i pastoratet. Förhoppningen är att en färdig plan ska kunna beslutas av kyrkorådet under första halvan av 2025. Denna måste sedan följas upp med lokala planer för undervisning och lärande i respektive församling.

Föregående års arbete med att i linje med Svenska kyrkans färdplan för klimatet ta fram lokala miljömål, resulterade under våren i att kyrkorådet beslutade om **hållbarhetsmål** för perioden 2024 – 2026. Hållbarhetsmålen är övergripande och lokala handlingsplaner behöver arbetas fram av respektive enhet för att säkerställa generell måluppfyllelse i steg 2 av miljödiplomeringsen. För pastoratets fastighetsbestånd är målet att den totala energianvändningen ska minska med 30% mellan åren 2021–2027. Arbetet med energioptimering fortlöper enligt plan och under 2024 minskade den totala energianvändningen i fastigheterna med 3% jämfört med föregående år. Vid årets slut har det gjorts en total minskning på 21% från år 2021. Bland de energioptimeringsåtgärder som genomförts under året kan nämnas nya styrsystem på Petersgården och Allhelgonagården för optimal drift samt nytt ventilationsaggregat på Sankt Hans församlingsgård. Därutöver färdigställdes den första solcellsanläggningen på församlingsverksamhetens fastigheter i december 2024. Solcellsanläggningen är placerad på Petersgården och har en förväntad effekt på 60 000 kWh.

När det gäller **strategiska arbetsgivarfrågor** har fokus under året legat på arbetsmiljö, kompetensutveckling och lönebildning, områden som är avgörande för att möta framtidens utmaningar och för att säkerställa ett långsiktigt hållbart pastorat. En trygg och hållbar arbetsmiljö är en grundläggande förutsättning för organisationen. Under året har det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsatt att utvecklas genom kunskapsbaserade dialogforum i form av Chefs- och skyddsombudsfrukostar som har varit ett viktigt verktyg för att hantera aktuella arbetsmiljöfrågor. För att säkerställa en enhetlig ledarskapsstil och främja tvärfunktionellt samarbete har samtliga chefer och arbetsledare inom organisationen genomgått utbildningen Utvecklande ledarskap. Denna satsning syftar till att etablera ett gemensamt ramverk för ledarskap, skapa en sammanhållen ledningskultur och möjliggöra ett ökat nätverkande mellan chefer från olika verksamhetsområden.

Den **lönekartläggning** som genomfördes under 2024 visade inga osakliga löneskillnader, men identifierade viktiga områden som behöver adresseras. En översyn av arbetsvärderingen och befattningsbeskrivningarna kommer att genomföras för att säkerställa att de speglar dagens arbetsuppgifter och är i linje med EU:s lönetransparensdirektiv. En analys av obalansen mellan relationsorienterade tjänster och befattningar som påverkas av marknadskrafterna kommer också att genomföras. Vidare kommer arbete att ske för att öka transparensen i lönesättningen och skapa en större lönespridning. Lönebildningen behöver också integreras bättre i budgetprocessen. Ledningsgruppens engagemang i lönebildningen kommer att stärkas och det kommer att säkerställas att cheferna får rätt verktyg för att fatta välgrundade lönebeslut.

Det under 2023 påbörjade arbetet med HBTQI+ certifieringen kallad Regnbågsnyckeln slutfördes med att kyrkorådet vid majsammanträdet antog Mångfaldsvision för Lunds pastorat avseende HBTQI+. Den 14 juni beslutade Regnbågsnyckeln styrgrupp om **regnbågscertifiering** av Lunds pastorat.

Arbetet med förberedelser inför kommande **kyrkoval 2025** drog igång under våren då valnämnden hade sitt första sammanträde. Under året har beslut fattats kring bland annat valdistriktsindelning, distriktens bemaning och bidrag till valsedelskostnader.

Kyrkogårds- avdelningen

2086

kremationer utförda 2024

Flertalet av de projekt som kyrkogårdsavdelningen bedriver för att exempelvis förbättra tillgängligheten på våra begravningsplatser och minska den befintliga underhållsskulden på ytor, växter och anläggningar, spänner över flera år. Många av de projekt som genomförts under året har därmed varit en fortsättning på tidigare igångsatta projekt och kommer att fortlöpa under flera år framåt.

Ett stort projekt genomfördes på Stora Råby kyrkogård under första halvan av 2024. På Stora Råby har samtliga gångar renoverats för att förbättra tillgängligheten och underlätta framtida skötsel. Nya askgravplatser och urngravar har anlagts på den gamla delen av kyrkogården, som innan omgestaltningen bestod av enstaka aktiva gravar och en del återlämnade gravplatser. Dessa gravplatser har inkorporerats i den nya gestaltningen och på så sätt nyttjas marken effektivt, då vi kan erbjuda efterfrågade gravskick i ett område med en växande befolkning.

Vid årets slut påbörjades nästa utvidgning av det muslimska området på Fredentorps begravningsplats samt större åtgärder med dränering och markberedning. Under kommande år kommer mycket utvecklingsarbete att göras på Fredentorp. Som ett led i detta skickade kyrkorådet in ett yttrande gällande den nya översiktsplanen för Lunds kommun, där vikten av att trygga begravningsmark i framtiden, och då med fördel i anslutning till Fredentorp, poängterades. Kommunen har beaktat kyrkorådets synpunkter i den granskningshandling som därefter skickats ut för synpunkter och föreslår i denna att mark för begravningsändamål ska markeras i anslutning till Fredentorp.

Efter flera års paus har kyrkogårdsavdelning under 2024 åter bjudit in till samrådsmöte med begravningsbyråerna. På mötet i september deltog representanter från de begravningsbyråer som främst arbetar i pastoratets huvudmannaoområde samt representanter från pastoratets ledningsgrupp och begravningsverksamheten. Under mötet behandlades gemensamma frågor såsom hur vi gemensamt kan arbeta för att minska tiden från dödsfall till begravning.

Vård- och underhållsplanen för Sankt Lars begravningsplats färdigställdes under året och antogs av kyrkogårdsutskottet i december. Under kommande år kommer aktiva åtgärder genomföras i enlighet med denna vård- och underhållsplan.

Projektkontoret har under året fortsatt arbetet med projektmodell samt prioriteringsordning i befintliga underhålls- och investeringsprojekt. Projektkontoret arbetar också intensivt med att planera och projektera för nya projekt som ska genomföras framöver.

Det övergripande arbetet med kris- och beredskapsfrågor inom pastoratet har stor effekt på begravningsverksamheten. Under året har det lokala arbetet med rutiner och kontinuitetshantering påbörjats, ett arbete som kommer fortgå parallellt med det övergripande arbetet gällande dessa frågor.

Foto: Ann Hermansson

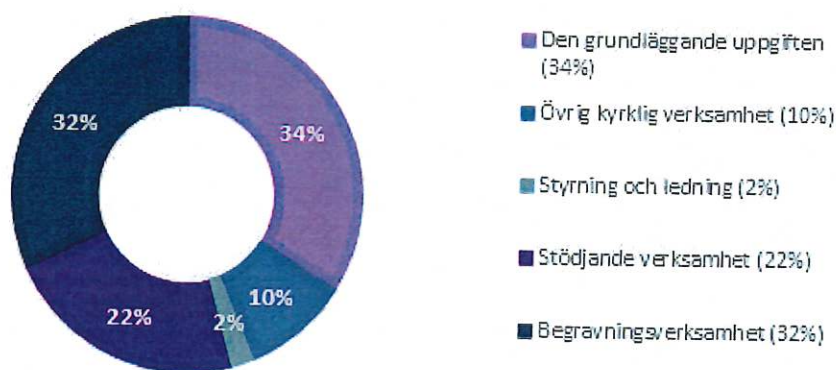
NYCKELTAL	2021	2022	2023	2024
Antal kremationer	2 213	2 024	2 209	2 086
– varav externa kremationer	1 670	1 480	1 636	1 566
Gravsättningar	695	676	611	615
– varav minneslund	201	197	184	201
– varav urngravar (inkl. askgravplatser)	412	399	349	344
– varav jordbegravning	82	80	78	70

615

gravsättningar utförda
under 2024

Ekonomisk *redovisning*

KOSTNADSFÖRDELNING TOTALT (230,1 MKR)

Den grundläggande uppgiften

Gudstjänster och kyrkliga handlingar, undervisning, diakoni och mission enligt kyrkoordningen.

Övrig kyrklig verksamhet

Förskoleverksamhet, gravskötselverksamhet, serverings- och konsertverksamhet m.m.

Styrning och ledning

Kyrkofullmäktige, kyrkoråd, församlingsråd, utskott samt strategiskt operativ ledning

Stödjande verksamhet

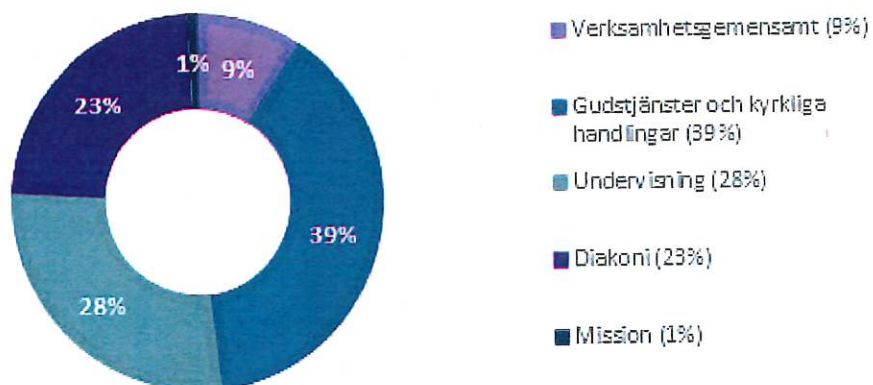
Församlingsfastigheter samt gemensam administration och kommunikation

Begravningsverksamhet

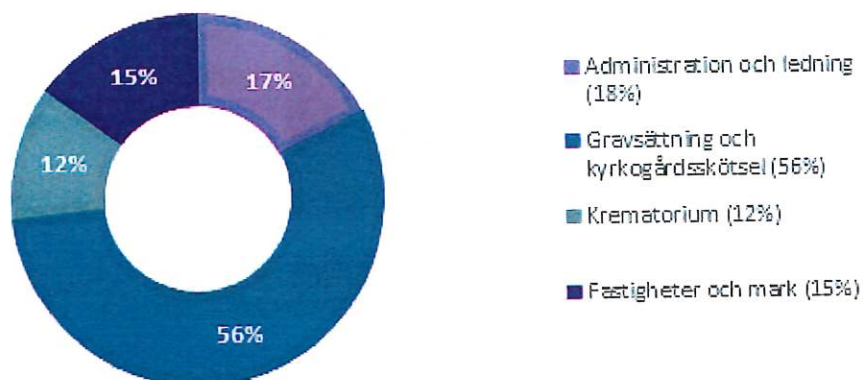
Regleras i begravningslag (1990:1144) och finansieras av begravningsavgiften.

Inkluderar del av Stödjande verksamhet samt Styrning och ledning.

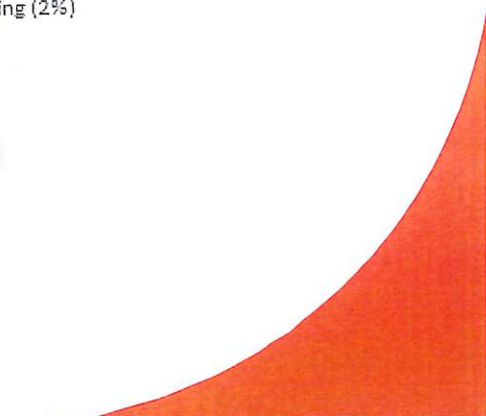
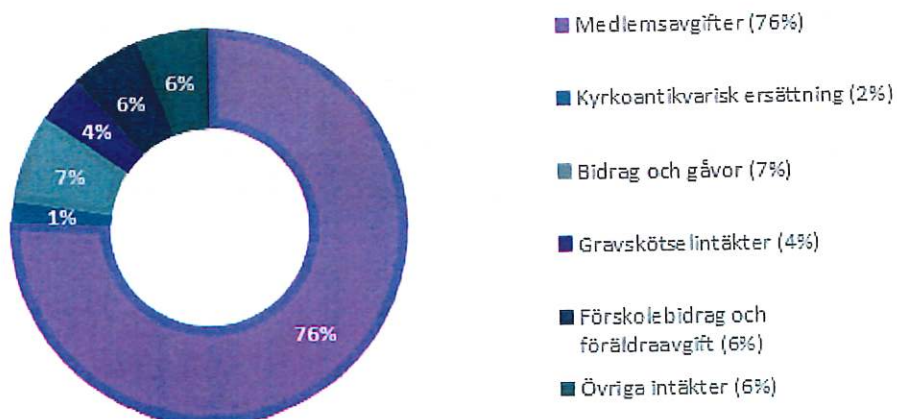
KOSTNADSFÖRDELNING FÖRSAMLINGSVERKSAMHET (77,7 MKR)

KOSTNADSFÖRDELNING BEGRAVNINGSVERKSAMHET (73,5 MKR)

EXTERN FINANSIERING AV KYRKLIG VERKSAMHET (135,7 MKR)

Resultaträkning

(TKR)	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse	Utfall 2023
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift	119 954	119 730	224	115 066
Begravningsavgift	72 381	81 654	-9 273	64 047
Ekonomisk utjämning	-6 676	-6 650	-26	-7 413
Utdelning från andelar i prästlönetillgångarnas avkastning	841	716	125	778
Erhållna gåvor	1 470	124	1 346	520
Erhållna bidrag	19 146	17 664	1 482	15 407
Nettoomsättning	15 596	11 024	4 572	16 676
Övriga verksamhetsintäkter	462		462	965
Summa intäkter	223 175	224 262	-1 087	206 046
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster	-560	-781	221	-575
Övriga externa kostnader	-79 582	-85 783	6 201	-69 386
Personalkostnader	-136 046	-138 138	2 092	-133 491
Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	-10 777	-12 499	1 722	-34 526
Summa kostnader	-226 966	-237 201	10 235	-237 978
Verksamhetsresultat	-3 791	-12 939	9 148	-31 932
Resultat från finansiella investeringar				
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	18 035	11 000	7 035	15 874
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	1 340	1 200	140	1 275
Räntekostnader och liknande resultatposter	-5		-5	4
Summa resultat från finansiella investeringar	19 371	12 200	7 171	17 152
Resultat efter finansiella poster	15 580	-739	16 319	-14 780
Bokslutsdispositioner				
Årets resultat	15 580	-739	16 319	-14 780

Kommentar till Resultaträkning

Årets resultat uppgår till 15,6 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget med 16,3 miljoner kronor.

Resultatet från finansiella investeringar uppgår till 19,4 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse gentemot budget på 7,2 miljoner kronor.

Pastoratets verksamhetsresultat för året är negativt och uppgår till -3,8 miljoner kronor. Detta är en positiv avvikelse i förhållande till budget med 9,1 miljoner kronor och förklaras framförallt av neddragningar avseende personal, vakanta tjänster, högre intäkter samt lägre driftskostnader för pastoratets fastighetsbestånd.

Driftredovisning

	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse	Förbrukat
1 – Grundläggande uppgiften	48 334	44 242	4 092	109%
Kyrkoavgift, ekonomisk utjämning och utd. från PLT	114 119	113 796	323	100%
101 Verksamhetsgemensamt	-7 119	-6 808	-311	105%
110 Gudstjänster och kyrkliga handlingar	-26 588	-27 026	438	98%
140 Undervisning	-17 794	-19 545	1 751	91%
141 Undervisning – övergripande	-303	-413	109	73%
150 Barnverksamhet 0–12 år	-4 168	-4 764	595	88%
160 Ungdomsverksamhet 13–25 år	-4 814	-5 241	427	92%
170 Konfirmandverksamhet	-6 650	-6 557	-93	101%
180 Vuxenverksamhet	-1 858	-2 570	712	72%
210 Diakonal verksamhet	-13 827	-15 484	1 656	89%
260 Mission	-455	-690	235	66%
3 – Övrig kyrklig verksamhet	-3 416	-4 706	1 290	73%
310 Övrig församlingsverksamhet	-3 216	-4 275	1 059	75%
360 Serviceverksamhet	-70	46	-116	-152%
380 Inomkyrklig försäljning	393		393	
410 Skattepliktig rörelse	-523	-478	-45	109%
5 – Styrning och ledning	-5 030	-5 212	182	97%
510 Strategisk styrning	-1 103	-1 552	450	71%
510 Strategisk styrning	-723	-787	64	92%
521 Kyrkofullmäktige	-179	-203	24	88%
531 Kyrkoråd	-201	-562	362	36%
540 Revision	-356	-388	32	92%
550 Kyrkoval	-20	-14	-6	140%
571 Församlingskyrkoråd	-203	-279	76	73%
580 Verksamhetsledning	-3 348	-2 978	-370	112%
6 – Stödjande verksamhet	-24 309	-35 064	10 755	69%
610 Församlingsadministration och verksamhetsstöd	-12 961	-14 516	1 556	89%
630 Gemensamma kostnader och administration	-6 940	-8 851	1 911	78%

650 Fastigheter och lokaler	-26 903	-27 497	595	98%
651 Fastigheter och lokaler – övergripande	-3 503	-4 993	1 490	70%
660 Kyrkor och kapell	-8 109	-5 957	-2 152	136%
670 Kyrkor och församlingslokaler i gemensam byggnad	-8 095	-7 947	-148	102%
680 Övriga fastigheter	-7 195	-8 600	1 405	84%
690 Finansiella poster	22 495	15 801	6 694	142%

8 – Begravningsverksamhet	9 336	0	9 336	
801 Verksamhetsgemensamt	81 688	81 654	34	100%
810 Administration och ledning	-12 831	-14 917	2 086	86%
820 Gravsättning och kyrkogårdsskötsel	-40 546	-41 090	545	99%
840 Krematorium	-8 076	-9 095	1 019	89%
860 Fastigheter och mark	-10 900	-16 552	5 652	66%

TOTALT	24 916	-739	25 655	-3371%
---------------	---------------	-------------	---------------	---------------

TOTALT exkl. BV	15 580	-739	16 319	-2108%
------------------------	---------------	-------------	---------------	---------------

Kommentar till Driftredovisningen

1 – Grundläggande uppgiften – (+4,1 MKR)

Totalt sett för den grundläggande uppgiften uppvisas ett överskott gentemot budget om 4,1 miljoner kronor. En stor del av överskottet beror på neddragningar avseende personal till följd av utvecklingsplan för Lunds pastorat samt tillfälligt vakanta tjänster under året. Överskottet förklaras också av att gåvor och bidrag till pastoratets verksamhet under året överstiger budgeterad nivå. Under året lade Lunds diakoniförening ner sin verksamhet och i enlighet med föreningens stadgar efterlämnade medel till Lunds pastorats diakoncentral för diakonalt arbete i pastoratet, motsvarande 0,8 miljoner kronor.

3 – Övrig kyrklig verksamhet – (+1,3 MKR)

För övrig församlingsverksamhet såsom kultur- och konsertverksamhet uppvisas ett överskott om 1,1 miljoner kronor i förhållande till budget. På grund av vakanser under året har exempelvis inte all oratorieverksamhet kunnat genomföras som planerat, vilket genererat överskott både avseende personal och externa kostnader.

Pastoratets serviceverksamhet, det vill säga gravskötselverksamheten, uppvisar för året ett underskott om -0,1 miljoner kronor i förhållande till budget.

Inomkyrklig försäljning

Inomkyrklig försäljning avser den del av textilverksamheten som pastoratet bedriver och där tjänster säljs till andra enheter inom Svenska kyrkan. Denna verksamhet genererar för året ett överskott på 0,4 miljoner kronor. Verksamhetens intäkter finansierar därmed lokalhyra för den textilateljé som pastoratet hyr av Flormanska stiftelsen.

Skattepliktig rörelse

Förskoleverksamheten slutade året på ett utfall i enlighet med budgeterad nivå.

Serveringsverksamheten har i förhållande till budget ett underskott om -0,1 miljoner kronor för året.

5 – Styrning och ledning – (+0,2 MKR)

Styrning och ledning uppvisar för året ett överskott om 0,2 miljoner kronor i förhållande till budget.

6 – Stödjande verksamhet – (+10,8 MKR)

Stödjande verksamhet uppvisar totalt sett för året ett överskott i förhållande till budget om 10,8 miljoner kronor. Detta förklaras framförallt av ett gott utfall avseende finansiella poster som överstiger budgeterad nivå med 6,7 miljoner kronor. Därtill är driftskostnaderna avseende pastoratets fastighetsbestånd lägre än budgeterat, tack vare olika energioptimeringsåtgärder som genomförts under året. Vidare bidrar flera vakanta tjänster under året till det totala överskottet för verksamhetsområdet.

8 – Begravningsverksamhet – (+9,3 MKR)

Begravningsverksamhetens resultat för året uppgick till 9,3 miljoner kronor. Överskottet förklaras till stor del av att vissa större underhållsprojekt, både avseende mark och fastigheter, har behövt skjutas fram till kommande år, bland annat en omfattande fasadrenovering på Norra kyrkogårdens kapell. På grund av den cyberattack som inträffade i november 2023, där pastoratet förlorade tillgång till kritiska system, däribland ekonomisystemet, så inföll även en del intäkter hänförliga till 2023 under början av 2024 vilket också bidrar till överskottet. Därtill fördelas en lägre andel av den gemensamma administrationen till begravningsverksamheten eftersom den totala nettokostnaden är lägre än förväntat.

Investeringsuppföljning

	Budget 2024	Ackumulerad budget 2022-2023	Aktiverat 2024	Pågående 2024-12-31
Investeringar fastighetsavdelning				
Gemensam fastighetsförvaltning	2 000	3 400	0	841
Kyrkor	1 000	0	0	85
Församlingsgårdar	0	0	0	0
Hyrda lokaler	0	0	0	0
Kyrkoplaner	0	8 000	0	1 078
	3 000	11 400	0	2 004
Investeringar kyrkogårdsavdelning				
Kyrkogårdsfastigheter	8 000	2 300	0	679
Kyrkogårdsexpedition	0	1 180	0	0
Allmänt kyrkogårdsunderhåll	4 000	7 900	3 578	1 959
Maskiner/inventarier/transportmedel	1 650	0	1 567	0
Gravkapell och krematorium	0	1 500	0	0
	13 650	12 880	5 145	2 638
Församlingsverksamhet				
Lunds domkyrkoförsamling	0	0	226	0
Helgeands församling	0	0	0	0
Lunds Allhelgonaförsamling	0	0	0	0
Lunds östra stadsförsamling	0	0	42	0
Norra Nöbbelövs församling	0	0	0	0
S:t Peters klostets församling	0	0	42	0
Torns församling	0	0	0	0
Sjukhuskyrka	0	0	0	0
Familjerådgivning	0	0	0	0
Diakonicentral	0	0	0	0
Förskolor	0	0	0	0
	0	0	310	0
Ej specificerat, fördelas av kyrkoråd	1 300	0	0	0
Summa investeringar	17 950	24 280	5 455	4 642

Kommentar till Investeringsuppföljning

Inom begravningsverksamheten har investeringsprojekt avseende utvidgning av muslimskt kvarter på Fredentorp samt omgestaltning av kvarter 31 på Norra kyrkogården färdigställts under året.

Maskiner, verktyg och transportmedel har införskaffats för kyrkogårdsavdelningens räkning, i enlighet med det utbytesprogram som verksamheten tagit fram.

Pågående investeringar över årsskiftet består av olika projekt inom begravningsverksamheten, projektering av Allhelgonaparken samt installation av solcellsanläggningar, bland annat på Petersgården.

Vill du veta mer om vilken verksamhet Svenska kyrkan i Lund bedriver finns flera sätt att gå vidare och söka information. Eftersom församlingarna blir mer och mer digitala finns mycket material som inte går att få ner på papper, exempelvis filmer.

Gemensam hemsida
www.svenskakyrkan.se/lund

Om församlingarnas verksamhet
Församlingarnas hemsidor går att nå via den gemensamma webbadressen. Samtliga församlingar finns också på Facebook och Instagram. Även några enskilda verksamheter har egna Instagram-konton.

Ta kontakt via telefon eller e-post
Gemensam reception, 046-71 87 00,
lunds.pastorat@svenskakyrkan.se

Postadress
Lunds pastorat
Box 1096
221 04 Lund

**Svenska
kyrkan**

| Lund